

KVBC Summer Challenge 2020

R. T. Houtman

Vanwege de wereldwijde uitbraak van Covid-19 (corona) kon de grootste boomkwekerijvakbeurs van Nederland, Plantarium, in 2020 niet plaatsvinden. Wel vond er van 2 t/m 4 september 2020 een online beurs plaats, zodat inzenders hun aangemelde nieuwigheden op sier- en gebruikswaarde konden laten beoordelen door de keuringscommissie van de KVBC. Dit gebeurde voor het eerst onder een nieuwe naam: KVBC Summer Challenge.

De KVBC besloot eind 2019 om meer aandacht te vestigen op het feit dat het de KVBC is die de keuringen verricht, niet de beursorganisaties. Dit leidde ertoe dat twee van de drie beurskeuringen in 2020 nieuwe namen kregen. De keuringen tijdens de Garden Trials & Trade heten voortaan KVBC Spring Challenge en de keuringen tijdens Plantarium heten KVBC Summer Challenge. Hoewel de daadwerkelijke beurs online plaatsvond, werden de planten wel fysiek door de keuringscommissie beoordeeld. Voor het beoordelen van de planten werd gebruik gemaakt van het scoreformulier zoals de keuringscommissie dit voor veld- en tentoonstellingskeuringen gebruikt. Op basis van evaluatie en ervaringen in de praktijk wordt dit formulier steeds aangepast en gemoderniseerd.

De indruk van de keuringscommissie was dat de kwaliteit van de inzendingen wat wisselend was. In de presentatie waren planten in vrij kleine potten, vieze potten, potten met mosgroei en te laat in pot gedrukte vollegrondplanten te zien. Gelukkig was het overheersende beeld positief, maar een goede presentatie blijft een punt van aandacht. Voor deze eerste KVBC Summer Challenge werden 26 nieuwe cultivars ter keuring aangemeld, waarvan er 20 werden beoordeeld. De planten die niet werden beoordeeld werden teruggetrokken door de inzenders, omdat deze niet optimaal geprepareerd konden worden voor de keuring. Acht planten werden bekroond met een Bronzen Medaille, vier met een Zilveren Medaille en één met een Gouden Medaille. De bekroningen werden in de vorm van medaillecertificaten toegekend. Hier volgt een beknopte beschrijving van de 13 bekroonde planten:

Buddleja davidii 'SMNBDL'
(ROCKETSTAR AMETHYST)
(FOTO: VP)

Allium 'Lavender Bubbles' Bronzen Medaille

INZENDER: Gootjes-Allplant BV, Heerhugowaard
WINNER: Walters Gardens, Inc., Zeeland, Michigan, Verenigde Staten van Amerika, 2018
Dat (sier)uien niet altijd bolgewassen zijn is uitgebreid beschreven in Dendroflora nr. 53, pag. 22-31. Ook 'Lavender Bubbles' is een vaste plant. Het is een aantrekkelijk ogende, rijkbloeiende plant waarbij het opvalt dat de vele bolvormige bloeiwijzen niet op één hoogte in de planten staan. Dit geeft de plant een minder formeel en minder statisch uiterlijk. De bloeiwijzen bestaan uit talloze kleine licht mauve-paarse bloemen. Deze zijn iets lichter dan in de bekende 'Millenium'. 'Lavender Bubbles' is zeker niet vernieuwend in de zin dat deze cultivar een nieuwe eigenschap aan het sortiment toevoegt, maar het lijkt een prima plant om in plantvakken toe te passen.

Buddleja davidii 'SMNBDL' (ROCKETSTAR AMETHYST) Bronzen Medaille

INZENDER: Valkplant BV, Hazerswoude-Dorp
WINNER: Tim Wood, Spring Meadow Nurseries, Grand Haven, Michigan, Verenigde Staten van Amerika, 2020
Compacte, dichtvertakte cultivar met een breed spreidend-opgaande groeiwijze. De bloemen staan in grote, dichte pluimen. De afzonderlijke bloemen zijn lichtpaars. Ten tijde van de keuring waren niet veel bloemen in de planten aanwezig. De bloemkleur is niet vernieuwend, maar vanwege het mooie gedrongen formaat van de planten en de mogelijkheden die dit biedt werd een Bronzen Medaille toegekend.

***Calluna vulgaris* 'Frühe Lisbeth'**

Bronzen Medaille

INZENDER: Gardengirls Heidezüchtung GMBH, Edewecht, Duitsland
WINNER: Johannes van Leuven, Geldern-Lüllingen, Duitsland, 2019
Ontstaan als een mutant in 'Lisbeth', een cultivar van dezelfde winner. 'Frühe Lisbeth' is een zogenaamde "knopbloeiër", waarvan de bloemen zich niet openen, maar in het knopstadium blijven. Hierdoor duurt de fase dat de planten kleur tonen iets langer dan bij de cultivars waarvan de bloemen zich openen. De bloemknoppen zijn diep paarsroze. Het grote verschil met 'Lisbeth' is dat 'Frühe Lisbeth' circa twee weken eerder "op kleur" is. Hierdoor is het één van de eerst bloeiende cultivars en kan de plant vroeger in het seizoen worden verhandeld.

***Cortaderia selloana* 'Day1' (TINY PAMPA)**

Zilveren Medaille

INZENDER: Van Vliet New Plants BV, Stroe
WINNER: Kwekerij Daylight, Boskoop, 2017
'Day1' is de meest compacte en laagst groeiende cultivar van *C. selloana* op dit moment. De plant wordt slechts circa 60 cm hoog en de bloempluimen steken daar ongeveer 10 cm bovenuit. Dit is ook bij oudere planten het geval. De plant heeft sterk de neiging nieuwe scheuten te vormen, wat resulteert in een hoge deelfactor tijdens de teelt. Eén plant kan, bij wijze van vermeerdering, in veel meer kleinere planten worden gedeeld dan bij andere *Cortaderia* het geval is. Ook heeft dit tot gevolg dat 'Day1' zeer rijk bloeit, ook als jonge plant. De bladeren zijn, zoals bij andere *C. selloana*, lijnvormig en donkergroen. De bloempluimen verschijnen relatief vroeg in het seizoen in de plant, wat als nadeel heeft dat de onrijpe pluimen kunnen beschadigen wanneer ze nog in de scheuten zitten terwijl het zeer warm en zonnig zomerweer is. 'Day1' werd in 2020 tijdens een veldkeuring bekroond met een KVBC-Award in Goud, voor de volledige beschrijving, zie pag. 110.

***Delphinium* 'ET DLP 17 11'**

(DELGENIUM BREEZIN) (Elatum Group)

Zilveren Medaille

INZENDER: Gootjes-Allplant BV, Heerhugowaard
WINNER: Eternal Plant Boijl BV, Boijl, 2019
In tegenstelling tot de vele bekende cultivars uit de *Delphinium* Elatum Group is 'ET DLP 17 11' beduidend compacter en lager groeiend. De plant vertakt van nature sterk waardoor er veel secundaire bloeiwijzen worden gevormd. De donkergroene bladeren zijn stevig en (tijdens de keuring) gezond. De stevige opstaande trossen zijn dicht bezet met violette bloemen. 'ET DLP 17 11' combineert een vernieuwende compacte groei met een fraaie bloemkleur. Door de lage en stevige groeiwijze is 'ET DLP 17 11' minder gevoelig voor wind, hoewel het in eerste instantie vooral een potplant is.

***Echinacea* 'IFECSSWP'**

(SUNSEEKERS WHITE PERFECTION)

Bronzen Medaille

INZENDER: Gootjes-Allplant BV, Heerhugowaard
WINNER: Innoflora Plant Breeding BV, Heerhugowaard, 2020
De SUNSEEKERS-serie is een serie gedrongen groeiende *Echinacea* waarvan de bloeiwijzen relatief groot zijn en meerdere kransen lintbloemen hebben. De bloeiwijzen zijn opvallend groot voor *Echinacea*, ze kunnen tot 15 cm in doorsnede zijn. De bloemgrootte valt nog meer op omdat de planten relatief kort groeien. De lintbloemen zijn roomwit tot zuiverwit. Naast iedere afzonderlijke buisbloem staat één zgn. stroschub (palea), wat feitelijk het steelblaadje is van de buisbloem. Deze palea zijn kenmerkend voor *Echinacea*. In het geval van 'IFECSSWP' zijn ze geelgroen tot groengeel.
Na de introductie van *Echinacea* 'IFECSSRA' (SUNSEEKERS RAINBOW) in 2019 (zie Dendroflora nr. 55, pag. 103-104) is deze plant- en bloemvorm niet meer vernieuwend. Toch is de bloemkleur aantrekkelijk genoeg om deze plant met een Bronzen Medaille te bekronen.

×*Mangave*

×*Mangave* is een geslachtshybride tussen *Agave*- en *Manfreda*-species, beide inheems in Noord-Amerika. De naam werd voor het eerst in 2005 gebruikt door Tony Avent, Carl Schoenfeld en Wade Roitsch, toen zaailingen in de Yucca Do Nursery (Hempstead, Texas) benaamd moesten worden. Deze waren gegroeid uit in Noord-Mexico in het wild verzameld zaad van een *Manfreda* species die dicht bij planten van *Agave mitis* groeide. Twee zaailingen bleken intermediair tussen beide geslachten. In 2010 beschreef D. Klein de geslachtshybride en gebruikte de al eerder in praktijk gegeven naam: ×*Mangave*. Hans Hansen, eerst in dienst van Shady Oaks Nursery (Waseca, Minnesota), later van Walters Gardens, Inc., heeft zich gespecialiseerd in het kruisen van *Agave* en *Manfreda*. Hansen slaagde er bij Shady Oaks Nursery in ×*Mangave* door weefselweek te vermeerderen. Hierdoor konden de planten op grote schaal worden geïntroduceerd. Inmiddels zijn er rond de 50 benaamde ×*Mangave* cultivars, voor het grootste deel door Hansen bij Walters Gardens, Inc. ontwikkeld. Dat is ook het geval bij de drie tijdens de KVBC Summer Challenge gekeurde cultivars. Alle ×*Mangave* groeien met bladrozetten. De bladvorm varieert van smal lancetvormig tot ovaal of bijna ruitvormig. De bladeren zijn eenkleurig, gestreept of gevlekt. De bladranden zijn gaafrandig tot scherp gezaagd-getand en vaak anders van kleur dan de bladschijf. Dat is ook het geval bij de bladtop, die in veel cultivars uitloopt in een scherpe punt. Vanuit het hart van het rozet kan een zeer lange bloemsteel groeien die, afhankelijk van de cultivar, tot meer dan 2,5 m hoog kan worden. De bloemen zijn groen, geel of (rood)bruin. Van agave is bekend dat deze monocarp zijn; het bladrozet van waaruit de bloeiwijze groeit, sterft na de bloei af. In de meeste gevallen zullen secundaire rozetten worden gevormd aan de basis van de plant, zodat niet de gehele plant sterft. *Manfreda* is daarentegen polycarp; de planten gaan niet dood na de bloei. Bij ×*Mangave* is de overleving na de bloei enigszins onduidelijk; er zijn berichten dat rozetten sterven, maar er zijn ook berichten dat ze blijven leven en doorgroeien.

Ook in Europa is de introductie van ×*Mangave* inmiddels een feit. Hoewel ze in de meeste gevallen ontstonden uit ingewikkelde kruisingen, hebben de planten voor de gemiddelde consument toch de uitstraling van een "gewone vetplant" of een *Agave*. De winterhardheid is nog niet geheel bekend, maar gezien de herkomst van beide ouders moeten de planten 's winters in ieder geval droog en beschermd tegen vorst staan. Dat neemt niet weg dat het statige kuip-/potplanten zijn, die eveneens goed in borders toegepast kunnen worden.

×*Mangave* 'Lavender Lady'

(MAD ABOUT MANGAVE)

Bronzen Medaille

INZENDER: F.N. Kempen vof, Mijdrecht / Van Son & Koot BV, Kaatsheuvel
WINNER: Walters Gardens, Inc., Zeeland, Michigan, Verenigde Staten van Amerika, 2019
'Lavender Lady' ontstond uit een kruising tussen ×*Mangave* 'Bloodspot' met een selectie uit *Agave attenuata*. Er zit dus relatief veel invloed van *Agave* in deze cultivar. De bladeren zijn ovaal tot smal ruitvormig. De bladkleur is dof groenviolet, met talloze kleine purperbruine vlekjes. Oudere bladeren zijn groener. De bladrand is lichtgroen en fijn getand. Als geheel heeft 'Lavender Lady' een rustige, violetgrijze uitstraling.

×*Mangave* 'Mission to Mars'

(MAD ABOUT MANGAVE)

Bronzen Medaille

INZENDER: F.N. Kempen vof, Mijdrecht / Van Son & Koot BV, Kaatsheuvel
WINNER: Walters Gardens, Inc., Zeeland, Michigan, Verenigde Staten van Amerika, 2017
Evenals 'Lavender Lady' heeft ook 'Mission to Mars' relatief veel invloed van *Agave* in de genen. De plant ontstond uit een kruising tussen een ×*Mangave* (in dit geval een onbenaamde selectie) met een *Agave* (een selectie uit *A. shawii*). De bladeren zijn smal ovaal en typisch, sierlijk grof gegolfd. Op een ondergrond van donkergroen zijn de grof bladeren bordeauxrood gevlekt, wat de gehele plant een vrij "rode" uitstraling geeft.

De bladpunten, die zeer scherp zijn, zijn iets naar beneden gericht. Deze zijn, evenals de scherp gezaagde bladrand, kaneelkleurig.

×*Mangave* 'Pineapple Express'
(MAD ABOUT MANGAVE)
Bronzen Medaille

INZENDER: F.N. Kempen vof, Mijdrecht / Van Son & Koot BV, Kaatsheuvel
WINNER: Walters Gardens, Inc., Zeeland, Michigan, Verenigde Staten van Amerika, 2016
Met de rozetten die uit veel, lancetvormige, bladeren bestaan doet 'Pineapple Express' inderdaad enigszins denken aan een ananasplant. De bladeren zijn blauwgroen en grof gevlekt met bruinrode vlekken. De bladranden zijn relatief scherp getand. De scherp gepunte bladtoppen zijn donker roodbruin. 'Pineapple Express' ontstond uit een kruising tussen ×*Mangave* 'Jaguar' en ×*Mangave* 'Bloodspot'.

Physocarpus opulifolius 'ZLEBic5'
(SWEET CHERRY TEA)
Bronzen Medaille

INZENDER: Kolster BV, Boskoop
WINNER: David Zlesak, River Falls, Wisconsin, Verenigde Staten van Amerika, 2017
Compact groeiende, dicht vertakte cultivar. De bladeren zijn duidelijk kleiner dan bij de meeste bekende cultivars en vergelijkbaar met de bladeren van 'Donna May' (LITTLE DEVIL) en 'SMPOTW' (TINY WINE). Dat is ook iet verwonderlijk, want 'ZLEBic5' ontstond uit een kruising tussen en 'Donna May' met 'Dart's Gold'. De bladeren zijn drielobbig en circa 4 cm lang en tot 2 cm breed. De jonge bladeren zijn donker oranje-rood. Later kleuren de bladeren groenig purperbruin om tegen het eind van de zomer groener te worden. De plant bloeit rijk met rozewitte bloemen in bolvormige bloeiwijzen. De bloemknoppen zijn licht paarsroze. De plant zou in de tweede helft van de zomer nogmaals (rijk) bloeien, maar daar was tijdens de keuring niets van te zien. 'ZLEBic5' is een welkome aanvulling op de kleine groep compacte cultivars met kleiner blad.

Salvia 'Bocoffla' (FEATHERS FLAMINGO)
Zilveren Medaille

INZENDER: Gebr. Th. & W. Alkemade BV, Lisse
WINNER: Kees Jan Kraan, Boot & Co
Boomkwekerijen B.V., Boskoop, 2019
Compacte vaste plant tot circa 45 cm hoog met licht grijsgroene stelen en bladeren. De bladeren zijn ovaal, met een typisch ingesneden tot diep gelobde bladrand. De bloemen staan in vertakte, opstaande trossen en zijn licht paarsroze met donkerder kelkjes. De bloemen openen vanaf juni tot begin augustus, maar als de uitgebloeide bloemtrossen steeds worden weggenomen, kan de bloei aanhouden tot eind oktober. 'Bocoffla' ontstond uit een interessante kruising van *Salvia jurisicii*, na vrije bestuiving. Bij *S. jurisicii* staan de bloemen steeds met de lip naar boven gedraaid, dus feitelijk "op z'n kop" in vergelijking met andere *Salvia*-species. Bij 'Bocoffla' staan de bloemen onder verschillende hoeken geplaatst, maar zeker niet zoals bij *S. jurisicii*, wat bewijst dat het hier om een soorthybride gaat.

Spiraea 'NCSX2' (DOUBLE PLAY DOOZIE)
Gouden Medaille

INZENDER: Valkplant BV, Hazerswoude-Dorp
WINNER: Thomas G. Ranney, North Carolina State University, Raleigh, North Carolina, Verenigde Staten van Amerika, 2018
Bossig groeiende heester die uiteindelijk ruim 1 m hoog kan worden en even breed. De jonge scheuten zijn diep purperrood en zijn gedurende het gehele seizoen zichtbaar. Tegen de achtergrond van het donkergroene blad vallen ze goed op. In de opplant voor de Euro-trial *Spiraea* is al gebleken dat 'NCSX2' vrijwel niet wordt aange-tast door (valse) meeldauw. De bloemen staan in relatief grote tuilen die circa 16 cm breed zijn. Uit de donker paarsrode bloemknoppen openen dieprode bloemen. De bloei start omstreeks begin juli en gedurende de gehele zomer zullen bloemen gevormd worden. Het gezonde, fraai gekleurde blad en de langdurige bloei maken van 'NCSX2' een prima aanwinst in het *Spiraea*-sortiment.

Spiraea 'NCSX2' (DOUBLE PLAY DOOZIE)
(FOTO: VP)

'NCSX2' ontstond uit een kruising tussen *Spiraea* 'Zelda' met een onbenaamde zaailing van *S. japonica*. 'Zelda' is een hybride tussen *S. fritschiana* en *S. japonica*.

***Viburnum odoratissimum* 'Brant01'**
(COPPERTOP)

Zilveren Medaille

INZENDER: Snepvangers Tuinplanten BV,
Molenschot

WINNER: Paul Klinger Jr., Plant Development
Services, Inc., Loxley, Alabama, Verenigde Staten
van Amerika, 2017

Wintergroene heester die, indien niet gesnoeid,
meerdere meters hoog kan worden. De bladeren
zijn elliptisch tot ovaal en glanzend donkergroen.

De jonge bladeren zijn bronskleurig tot koper-
kleurig en geven de plant een warme uitstraling.
Ook bij de soort zijn de jonge bladeren iets brons-
kleurig, maar in 'Brant01' is deze eigenschap veel
sterker. In het late voorjaar en vroege zomer bloeit
'Brant01' met geurende, witte bloemen in tot
15 cm brede pluimen. Tijdens de keuring waren
geen bloemen in de planten aanwezig. Dankzij
de mooie combinatie van jong- en volwassen blad
is 'Brant01' goed geschikt om als haagplant te
gebruiken. Door regelmatige snoei zullen de
kleurige jonge scheuten steeds zichtbaar zijn.
'Brant01' werd geselecteerd uit een opstand
zaailingen van *V. odoratissimum*.

SUMMARY

At the trade show Plantarium 2020 the Trials Committee of the Royal Boskoop Horticultural Society (KVBC) assessed new varieties for the 30th time in history. Due to a change of policy of the KVBC, the trials are no longer called after the trade show, but are given new names. During Plantarium, the trials are now called: KVBC Summer Challenge.

The trials were organized by the Trials Committee of the KVBC, in close cooperation with the organisation committee of Plantarium. The plants were assessed according to the KVBC rules for assessments at trade shows. The Trials Committee did the assessments in person, but due to the Covid-19 pandemic the actual trade show was an online event.

In total 26 new varieties were registered for assessment at the trade show. Of these, 20 plants were actually assessed for their ornamental and trade value. The six applications that were withdrawn from assessment were not showing their ornamental value at the time of assessment.

*One plant was awarded a Gold Medal, four plants were awarded a Silver Medal and eight plants were awarded a Bronze Medal. The only plant awarded a Gold Medal was *Spiraea* 'NCSX2' (Double Play Doozie). Brief descriptions of the 13 award-winning plants are given.*